

**INTERVJU** Slobodan Šnajder, dobitnik nagrade 'Meša Selimović'

# Cijena rascjepa BiH bila bi previsoka

Jedini način da BiH opstane kao jedna država jest taj da što prije uđe u EU

● Jedino što je gore od onoga biti eksploatiran jest NE biti eksploatiran

Razgovarala:  
Mia HEBIB

Vjerujem, i uvijek sam vjerovao, da je mnogo više toga što nas spaja no što nas razdvaja, rekao je u intervjuu za „Avaz“ dobitnik ovogodišnje nagrade „Meša Selimović“ za najbolje prozno djelo objavljeno na području Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Crne Gore i Srbije.

- U tom smislu, jedna nagrada, kao što je ova, procjenjuje produkciju na zajedničkom, policentričnom jeziku i nisu nam potrebni rječnici da se razumijemo ako to hoćemo.

Ako nećemo, vrag će i opet ovdje kazati svoje "laku noć". Ta se nagrada dobro poklapa s mojom strategijom intelektualnog rada iz

koje proizlazi moje pisanje, sram me reći: već pola stoljeća - kaže Šnajder.

## Zastarjelo oružje

„Doba mjedi“ Šnajder je stvarao duže od decenije te je taj roman više puta proglašen testamentom pisca.

- U testamentu se ostavlja što se ima i to je nešto konačno, tako da sam imao priliku pročitati nekoliko vrlo lijepih nekrologa. No, ja pišem i dalje te mislim da sam nakon pola stoljeća manje-više kontinuiranog pisanja (ne i prisustva) odmakao negdje malo od početka. Nagrade su, dakako, lijepi događaji, one jačaju osjećaj postojanja - kazao je Šnajder.

U finalizaciji romana pomogla mu je bh. književnica Alma Lazarevska.

## Neka svako svoj fašizam pomete i drži na oku!

□ U Hrvatskoj su i dalje primjetni fašistički stavovi. Hoćemo li se ikada kolektivno uspjeti odmaći od dosadašnje politike i pronaći zajedničku perspektivu?

- Fašistički stavovi u jakom nadiranju primjetni su posvuda u našim državicama. Sreća je što su one tako male, a, eto, vi-

- Spasila me od nekoliko bedastoća. Jer, u tako široko zacrtanoj fresci ne možeš sve znati - kazao je Šnajder.

□ Kako komentirate društveno-politička zbivanja u BiH, pratite li dramu koju su u regionu izazvali pojedini političari, pa, ovo, i referendum? Kako Vi na sve to gledate?

- Samo u društvima s iskustvom demokratije, referendum ostavljaju mogućnost stvarnog za ili protiv. Ali, to nisu države proizašle iz rascjepa bivše zajedničke domovine. Nijedna to nije. S druge strane, i naši izbori još su nedemokratski referendumi na kojima se glasaju plemena, ne glasuju, već se glasaju. Ideja da bi se neku državu raskrojilo takvim referendumom mi je mrska.

## Bolji poligoni

□ Uskoro se odlučuje o aplikaciji BiH za članstvo u Evropskoj uniji. Je li, prema Vama, za našu zemlju ovo jedini

dimo da jako žele biti još i manje, te ti stavovi jednog "puzajućeg fašizma" (Umberto Eko) nisu prijatelja u globalnim omjerima. Na ovom mjestu ponovit ću što oduvijek govorim: Neka svak mete pred svojim vratima! Neka svak svoj fašizam drži na oku. Kad se to učini, onda gledajmo preko granice.

## ispravan put?

- Da. Jedino što je gore od onoga - biti eksploatiran jest NE biti eksploatiran. Ovo vam ukratko ne mogu objasniti. Kakva jest da jest, Evropska unija je, uprkos svemu, skup država, a ne nad-država, te stoga postoji nada da će se demokratija nekako prelići iz onih država gdje je ima u povojima. Jedini put za BiH da opstane kao jedna država jest taj da što prije uđe u EU. Ima u tome i nekog paradoksa, ali takva je historija i to je politika. Cijena eventualnog novog rascjepa bila bi tako visoka da je ova generacija u cjelini ne bi mogla podmiriti.

□ U posljednje vrijeme narušeni su odnosi između Srbije i Hrvatske. Mislite li da bi ovo moglo voditi eskalaciji novog sukoba u regiji?

- Ne vjerujem. Zapad trenutno ima bolje poligone za trošenje zastarjelog naoružanja i isprobavanje novih "tehnoloških" rješenja za masovno ubijanje.



Mogerini: Prepoznala zamah u BiH

**Ličnost dana** Federika Mogerini

## Pružena ruka

Više puta naglasila da svi građani BiH zaslužuju bliže veze sa EU

Zamah koji je naša zemlja uzela na putu ka Evropskoj uniji ne jenjava. Zasluge za zeleno svjetlo koje BiH očekuje 20. septembra sigurno ima i u ulozi visoke predstavnice EU za vanjsku politiku i sigurnost Federike Mogerini (Federica Mogherini).

Ona je još jednom, na sastanku s državnim premijerom Denisom Zvizdićem, kazala da je podrška Evropske unije našoj zemlji konstantna i jaka.

Poruke da je BiH na dobrom putu te pozitivna ocjena na kontinuitet dosadašnjih aktivnosti pokazuju

da je Mogerini prepoznala kvalitet i dala mu šansu. Više je puta naglasila da svi građani BiH zaslužuju bliže veze sa EU i prednosti koje će proces pridruživanja donijeti te svojim aktivnim zalaganjem pomogla da se taj proces ubrza.

Federika Mogerini rođena je u Rimu 1973. godine. Diplomirala je politologiju. Prije preuzimanja funkcije visoke predstavnice EU za vanjsku politiku i sigurnost, u rodnoj Italiji bila je ministrica vanjskih poslova i međunarodne saradnje.

N. M.

Sjednica Predsjedništva BiH

## Izetbegović ide na sjednicu UN-a

Prihvaćen poziv na sastanak o velikim kretanjima izbjeglica i migranata u Njujorku



UN: BiH učestvuje na 71. zasjedanju Generalne skupštine

Predsjedništvo BiH usvojilo je Platformu za nastup delegacije Bosne i Hercegovine na 71. zasjedanju Generalne skupštine Ujedinjenih naroda (UN), a zaključeno je da će delegaciju BiH predvoditi predsjedavajući Predsjedništva BiH Bakir Izetbegović.

Prihvaćen je i poziv za učestvovanje na sastanku na visokom nivou o velikim kretanjima izbjeglica i migranata, koji će u Njujorku biti održan 19. septembra. Donesena je Odluka o produženju mandata pješackoj

jedinici Oružanih snaga BiH u operaciji podrške miru „Odlučna potpora“ u Afganistanu, međunarodnoj vojnoj operaciji pod vođenjem NATO-a, za godinu dana.

Predsjedništvo je donijelo Odluku o pokretanju postupka za vođenje pregovora radi zaključivanja sporazuma između BiH i Španije o razmjeni i međusobnoj zaštiti tajnih podataka. Jučerašnja sjednica kolektivnog šefa države bila je prva nakon zasjedanja Predsjedništva BiH održanog 28. jula.

S.D.



Šnajder: Naši izbori još su nedemokratski referendumi

Nastavak suđenja Naseru Oriću, heroju odbrane Srebrenice

## Ponovo pozvan da svjedoči Ibran Mustafić

Svjedočila doktorica Ivanović, koja je identificirala ubijenog Savića

U nastavku suđenja Naseru Oriću, ratnom heroju odbrane Srebrenice, kojeg Tužilaštvo BiH zajedno s njegovim saborcem Sabahudinom Muhićem tereti za navodni ratni zločin na području ove općine u julu 1992. godine, jučer je svjedočila svjedokinja optužbe dr. Vesna Ivanović.

Na upit tužioca Miroslava Janjića, Ivanović je jučer kazala da je u februaru 1993. identificirala tijelo tada dovezene Mitra Savića. U to vrijeme Ivanović je obavljala dužnost direktora Doma zdravlja Bratunac, a prepoznavanje leša Savića učinila je na molbu Savićeve supru-



Orić tokom dolaska u Sud BiH

ge, „koja je bila uplakana i koja nije smjela da uđe u mrtvačnicu“.

vog leša, ali da nije obavljala nikakav vanjski pregled te da je to učinio drugi ljekar. Ova svjedokinja jučer je ispričala da ni u zapisniku Doma zdravlja u Bratuncu kada su dovezene žrtve, nema opisa stepena povreda ubijenog Savića.

Lejla Čolić, Orićeva advokatica, prezentirala je svjedokinji ovaj zapisnik, koji je sačinjen u Domu zdravlja, što je ona i potvrdila. Prema tom zapisniku vidljivo je da je Savić dovezan 16. februara 1993., a da je poginuo 14. decembra 1992. u mjestu Kunjerac.

Ovime su pobijene tvrdnje zaštićenog svjedoka 0-1

da je Savić ubijen najprije jednim metkom u prsa, a zatim da je po njemu pućano.

Tužilaštvo BiH jučer je najavilo da će za naredno ročište ponovo pozvati Ibrana Mustafića, svjedoka optužbe koji je prije dva mjeseca izbačen iz sudnice zbog nepoštovanja suda. Tužilac Janjić kazao je da je okončano medicinsko vještačenje ovog svjedoka i da je ustanovljeno da on može svjedočiti.

Tome se odbrana protivila, zatraživši da prije njega budu najprije saslušana sva tri vještaka koja su izvršila vještačenje, što je Sud i uvažio.

M.Aš.